

Żeby było ciekawie

Joanna Glinkowska: O przestrzeni publicznej w kontekście sztuki możemy myśleć na wiele sposobów. Ciekawy wydaje się podział z jednej strony na sztukę w przestrzeni, czy to w postaci jednorazowych interwencji, czy taką, która zainstalowana jest na stałe, a z drugiej - sam udział artystów w procesie projektowania przestrzeni publicznych. Jeżeli chodzi o sztukę istniejącą na stałe w przestrzeniach publicznych, to miałam problem, szukając pozytywnych przykładów prac powstałych w ostatnich latach w Łodzi, takich, które w znaczący sposób coś zmieniły, poprawiły jakość przestrzeni, nadały im nowe funkcje... Myśląc o stolicy, od razu nasuwa się „Tęcza” Julity Wójcik na Placu Zbawiciela.

Marta Ostrowska: A „wstążki” Jerzego Janiszewskiego na Starym Rynku?

Rafał Tomczyk: Tymczasowe...

MO: Tak, ale zmieniły funkcję miejsca, zaczęli się tam pojawiać ludzie. Fotografowali, siadali na placu, oznaczali się na Instagramie.

RT: Rozwiązanie banalne, ale znacząco ożywiło rynek. Brakuje takich przykładów. Szczególnie w kontekście licznych festiwali, jak Light Move Festival czy Łódź Design Festival, podczas których przestrzeń zmienia się, ale tylko na czas ich trwania.

Kiedyś było inaczej. Jeszcze do niedawna przy ul. Traugutta wisiał neon Agnieszki Chojnackiej wykonany w początkach Light Move Festival...

RT: Podobnie jak „Rudowłosa” w Pasażu Schillera. Podczas jednej z edycji LMF pojawiły się tam także przeskalowane, kolorowe lampy. Podkreślamy, że takie coś powinno zostać w pasażu na stałe. Tymczasem LMF nie zostawia po sobie nic dla miasta, jego przestrzeni i mieszkańców.

À propos Instagrama, ostatnio czytałam o antropologii cyfrowej i naukowczyni, która bada przestrzenie, wykorzystując dane z telefonów dotyczące lokalizacji, cyfrowy ślad użytkowników mediów społecznościowych oznaczających zdjęcia. Patrzy, które miejsca w mieście nie spełniają swoich funkcji, a które wykorzystywane są wbrew planom zagospodarowania. Ciekawie byłoby zmapować w ten sposób Łódź.

MO: Dzięki „społecznościówkom” można zaobserwować, które miejsca się „przydają”. Sporo osób oznacza się na dworcu Fabrycznym przy rzeźbie człowieka spieszącego na pociąg.

RT: To trochę taka „oaza sztuki” w środku betonowej pustyni.

MO: Wiele razy zwracaliśmy uwagę, że dworzec i jego okolice, całe Nowe Centrum Łodzi, potrzebuje zmiany, ożywienia. Inną „oazą” jest ławka na dworcu przekazana przez Łódź Design Festival. Problem w tym, że to jednorazowy gest.

NCL to wyjątkowa sytuacja. W centrum miasta wydziela się duży obszar, który jest projektowany na nowo...

MO: Czy ona w ogóle jest projektowana? Chyba nie do końca. Projektowanie to nakreślanie przyszłych funkcji miejsc, proponowanie użytkownikom jakiś rozwiązań. A tutaj jedynie wytyczono jezdnie...

RT: Idea jest dobra, ale na etapie realizacji decyzje podejmowane są przez niewłaściwe osoby. Zbyt mały jest udział osób mających odpowiednie kompetencje, aby projektować przestrzeń, a zbyt duży budowlańców. Kończy się na wytyczaniu planów miejscowych, według których miasto sprzedaje przestrzenie, a inwestorzy mogą je zagospodarować.

MO: Ale te miejsca często nie zyskują żadnych funkcji poza komunikacyjną.

RT: To jest wciąż dość nowy obszar, z którym ludzie się jeszcze nie utożsamili...

MO: Ale czy będą mieli się z czym utożsamiać? Ta przestrzeń nie zachęca do spędzania tam czasu.

[...]

Rozm. J. Glinkowska

--

[ZAPRASZAMY na dyskusję poświęconą przestrzeniom dla kultury i kulturze w przestrzeni publicznej, 10 X, godz. 17. Przystanek Architektura, więcej informacji [TUTAJ](#)]

--

Cały artykuł można przeczytać w październikowym „Kalejdoskopie” - do kupienia w Łódzkim Domu Kultury, punktach Ruchu S.A., Kolportera, Garmond-Press i salonach empik, a od numeru 09/19 także w Księgarni Ossolineum. A także w prenumeracie (w opcji darmowa dostawa do wybranego kiosku Ruchu):

https://prenumerata.ruch.com.pl/prenumerata-kalejdoskop-magazyn-kulturalny-lodzi-i-województwa-lodzkiego?fbclid=IwAR0CJwQi1fl7y-1av7GdZlwB82ZmKdxZmMSe9uNO1G6Rkt-b4HEX_KIB8o

Możecie też słuchać naszych najlepszych tekstów w interpretacjach aktorów scen łódzkich, z Łodzią i regionem związanych na platformie "Kalejdoskop NaGłos":

<https://soundcloud.com/kalejdoskopnaglos>